

ANTWOORD

op vraag nr. 12
van **HANS VANHOOF**

1. Governance VNR

Naar aanleiding van de nieuwe decretale taken inzake water zoals vermeld in het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator¹ (hierna VNR-decreet) hebben we midden 2024 een duidelijke en doordachte governance structuur opgezet. Daarbij werd een nieuwe 'business unit' geïnstalleerd waarin de regulatoire taken voor de domeinen inzake CO2-vervoer via pijpleidingen, warmtenetten en water werden gecentraliseerd. Ook na het uitstel van onze taken inzake water met 12 maanden via het decreet van 20 december 2024² werd deze structuur in stand gehouden. Met het afschaffen van de 'Chinese muur' kunnen evenwel ook synergiën gecreëerd worden met de domeinen elektriciteit en aardgas (tarifaire en technische regulering), data,...

Met het oog op het opnemen van onze taken inzake water vanaf 1 januari 2025 organiseerden we in het vierde kwartaal van 2024 twee gerichte aanwervingsrondes. Vooraleer over te gaan tot concrete aanwervingen hebben we vanuit het voorzichtigheidsprincipe de hoorzittingen in de Commissie voor Wonen, Toerisme, Energie en Klimaat over o.m. onze dotatie voor het jaar 2025 afgewacht. Naar aanleiding van het daaruit volgende uitstel van de inwerkingtreding van onze decretale taken inzake water via het decreet van 20 december 2024, hebben we de vacatures gedeeltelijk 'on hold' gezet en ervoor gekozen om geleidelijk onze organisatie te versterken in functie van de noden en de beschikbare middelen.

Sinds eind mei 2025 is een juridisch profiel met jarenlange ervaring binnen de drinkwatersector actief. Zij zal de voornoemde business unit voor de verschillende domeinen juridisch ondersteunen.

Belangrijk voor de Vlaamse Nutsregulator is spoedig duidelijkheid te krijgen over de verwachtingen inzake de invulling van de bevoegdheden over water en de hiervoor ter beschikking gestelde middelen.

Governance VNR/VMM(WaterRegulator)

Sinds midden 2024 namen we samen met VMM/WaterRegulator het initiatief om voor de tweede helft van 2024 te voorzien in maandelijkse statusmeetings en periodieke inhoudelijke werksessies (5). Tijdens de laatste statusmeeting van december 2024 kwamen we overeen om voor 2025, gegeven het uitstel van 12 maanden, de mogelijkheden tot verdere operationele samenwerking na te gaan. Dit met name aangezien de WaterRegulator einde 2024 was afgebouwd.

Einde januari 2025 maakten we aan VMM/WaterRegulator een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst over. Het voorwerp van deze samenwerkingsovereenkomst betrof enerzijds het uitwisselen van gegevens en inlichtingen tussen de VMM/Waterregulator en de Vlaamse Nutsregulator en anderzijds het door de Vlaamse Nutsregulator aan VMM/WaterRegulator ter beschikking stellen van personeel.

Dit had enerzijds als voordeel dat de Vlaamse Nutsregulator zijn kennisopbouw kon verderzetten om zodoende vanaf 1 januari 2026 met volle kennis van zaken in de rechten en plichten van WaterRegulator te kunnen treden en anderzijds bood het een

¹ <https://codex.vlaanderen.be/PrintDocument.ashx?id=1039806&datum=&geannoteerd=false&print=true>

² <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1849460>

oplossing voor de WaterRegulator (en VMM) aangezien de personeelscapaciteit was afgebouwd.

We ontvingen evenwel geen inhoudelijke reactie op ons voorstel. We begrepen dat er mogelijk juridische obstakels waren voor een dergelijke samenwerking.

Wel stelden we vast dat in de afgelopen maanden door VMM tweemaal vacatures (eerst van bepaalde en vervolgens van onbepaalde duur) werden gelanceerd met het oog op het opnemen van de taken van de WaterRegulator in 2025. We hebben geen kennis over de invulling van deze vacatures.

Zoals ook recent in deze Commissie van 17 juni 2025 aan bod kwam ([link](#)), lopen momenteel voorbereidingen voor de hervorming van de waterfactuur. Ook wij werden uitgenodigd voor en namen deel aan de twee klankbordgroepen die hierover in de eerste helft van 2025 door VMM werden georganiseerd. Hieruit begrijpen we dat het de intentie is om deze hervorming in 2026 te laten ingaan. Dit brengt volgens ons met zich mee dat de publieke drinkwatermaatschappijen in de tweede helft van 2025 een aangepast tariefvoorstel voor het jaar 2026 bij de WaterRegulator moeten indienen. Het betrekken van de Vlaamse Nutsregulator bij dit proces zou een belangrijke meerwaarde kunnen betekenen voor onze verdere kennisopbouw inzake het huidig regulator kader.

Verder werd uit de inhoudelijke werksessies met de WaterRegulator in de tweede helft van 2024 duidelijk dat bepaalde informatie niet met ons kon worden gedeeld aangezien de WaterRegulator hiervoor met de publieke watermaatschappijen en AquaFlanders via haar afsprakenprotocol ([link](#)) een geheimhoudingsclausule heeft afgesloten. Tijdens de verschillende werksessies ging de WaterRegulator wel in op enkele details maar het overdragen van de integrale dossiers, zou pas kunnen gebeuren vanaf de bevoegdheidsoverdracht. De WaterRegulator deelde wel informatie die niet onder de geheimhoudingsclausule valt.

Teneinde onze eventuele samenwerking in 2025 via voornoemde overeenkomst efficiënt te kunnen organiseren en ons toe te laten onze kennis inzake de drinkwatersector in 2025 verder op te bouwen, schreven we daarom einde januari 2025 ook de verschillende publieke watermaatschappijen en AquaFlanders aan met de vraag om de informatie, zoals bedoeld in voornoemd afsprakenprotocol, ten aanzien van de Vlaamse Nutsregulator niet als vertrouwelijk te beschouwen. Eind februari 2025 ontvingen we de gemeenschappelijke reactie van AquaFlanders en de publieke drinkwatermaatschappijen dat het delicaat is om de gevraagde toestemming te geven. We brachten ook VMM/WaterRegulator op de hoogte van dit gemeenschappelijk antwoord van AquaFlanders en de publieke drinkwatermaatschappijen.

2. Eerst en vooral hebben we ons midden 2024 intern gereorganiseerd teneinde een nieuwe 'business unit' op te richten voor o.m. de voorbereiding en uitvoering van onze regulatoire taken inzake water. Sindsdien hebben we met de beschikbare middelen ingezet op kenniswerving van de materie waarbij we o.m. de studie van Roland Berger ([link](#)) lieten uitvoeren. Sinds de start van een juridische collega eind mei 2025 zetten we ook verder in op het inzichtelijk maken van het regelgevend kader inzake water. De inhoudelijke werksessies met de WaterRegulator in de tweede helft van 2024 lieten ons dan weer toe om te begrijpen op welke manier door de WaterRegulator uitvoering wordt gegeven aan de economische regulering van de publieke drinkwatermaatschappijen.

Tegelijk dienen we te erkennen dat onze mogelijkheden inzake kennisopbouw worden beperkt aangezien we omwille van de eerder vermelde redenen geen beschikking

hebben over de inhoudelijke dossiers die in de afgelopen jaren bij de uitvoering van de waterregulerende taken werden opgebouwd.

3. Zoals we ook aangaven tijdens de hoorzitting van de Vlaamse Nutsregulator in de Commissie voor Wonen, Toerisme, Energie en Klimaat op 12 december 2024 over de opdrachten en de werking, het ontwerp van ondernemingsplan en het ontwerp van begroting van de Vlaamse Nutsregulator en de dotatie aan de Vlaamse Nutsregulator voor het jaar 2025³ kijken we ernaar uit om actief te participeren in het aangekondigde debat over de wensen en noden over de regulering van de waterketen. Regelmatig en constructief overleg is immers de enige weg om voor elkaar duidelijkheid te hebben over wat onze watertaken concreet kunnen of mogen zijn, zodat er hierover alvast op het moment van de bevoegdheidsoverdracht geen verwarring is.

Verder achten we het essentieel dat we uit voornoemd debat een indicatie kunnen afleiden inzake de ter beschikking gestelde middelen voor onze decretale taken inzake water, daar de draagwijdte van onze scope zich uitwerkt op verschillende expertisevelden en dit de nodige aanwervingen vereist.

Aangezien de continuïteit van de waterregulerende taken in Vlaanderen cruciaal is, is het verder belangrijk dat er een vlotte taakoverdracht met de Waterregulator plaatsvindt. De samenwerking in de tweede helft van 2024 droeg hiertoe bij. De Vlaamse Nutsregulator acht het evenwel noodzakelijk om over alle gegevens en inlichtingen te kunnen beschikken die (historisch) zijn uitgewisseld met de Waterregulator in kader van het afsprakenprotocol ([link](#)).

Tenslotte is het evident dat, gegeven de bijzondere uitdagingen in de watersector, een constructieve en continue samenwerking tussen VMM (ecologisch toezicht) en Vlaamse Nutsregulator (economisch toezicht) moet opgezet worden. Deze samenwerking moet er wat ons betreft toe bijdragen dat actoren in de watersector over voldoende middelen beschikken om hun taken uit te voeren, zeker gezien de uitdagingen van de klimaatverandering. Aan de andere kant moet deze samenwerking ertoe bijdragen dat eindgebruikers niet meer betalen dan nodig is, nu en in de toekomst. Daartoe willen we de actoren in de watersector aanmoedigen om hun activiteiten efficiënt en kostenreflectief uit te voeren.

4. Zoals aangegeven, kijken we ernaar uit om via het voornoemde debat verder in constructief overleg te treden om op die manier duidelijkheid te hebben over wat onze watertaken concreet kunnen of mogen zijn. Dit aangezien onze decretale taken inzake water momenteel verder reiken dan de taken die tot vandaag door de WaterRegulator worden uitgeoefend.

Het lijkt ons alvast essentieel om minstens te kunnen beschikken over een team van 4 VTE, analoog aan het team waarmee de WaterRegulator haar taken in het verleden uitoefende. We hebben echter geen inzichten in welke mate de eerder vermelde vacatures van VMM in 2025 werden ingevuld.

5. In de uitvoering van onze decretale taken hanteren we transparantie als een sturingsmechanisme om de marktwerking en prestaties van de actoren in de

³ <https://www.vlaamsparlament.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1848283>

verschillende nutssectoren inzichtelijk te maken, de beleidsmakers en overige belanghebbenden te informeren en vertrouwen op te bouwen.

Ook in de uitvoering van onze decretale taken inzake water zullen we daarom, vergelijkbaar met onze decretale taken voor de overige domeinen, consultaties met belanghebbenden organiseren over de invulling van onze decretale taken, beleidsadviezen formuleren, marktrapporten over de tarieven en prestaties van de waterbedrijven opmaken,.... Daarbij zetten we sterk in op transparantie en datagedreven toezicht.